

kjøre bil ved å se ut bakspeilet.
Solbergs motiver skal ikke vi spekulere over, men inntrykket som gis må korrigeres: Det er fullt mulig å bygge ut Intercity innen 2025. En rask og helhetlig utbygging er dessuten mer kostnads-effektiv og gjør at nytten kommer tidligere enn om Høyrelederens ambisjoner legges til grunn. Dette tjener vi alle på.
Erna Solberg peker på utfordringer

gang har vært uklare og organiseringen ikke har vært optimal. Uklare mål og tunge planprosesser har også vært et problem.
I motsetning til Solberg mener vi dette kan gjøres noe med. Og vi gjør noe med det. Østlandets åtte fylkeskommuner, fylkesmennene, alle kommunene langs IC-triangelen og Jernbaneverket er godt i gang med det planarbeidet som må gjennomføres for at utbyggingen kan fullføres

organiseres som et gjennomføringsprosjekt med klare mål og den beste prosjektledelsen – i tråd med andre store og vellykkede prosjekter Norge har gjennomført de siste 20 år.
Godt planarbeid og en rask og effektiv utbygging fordrer likevel at det settes en forpliktende ferdigstillingsdato og etableres en forutsigbar finansiering av utbyggingen. Åtte fylker som representerer over 2,5 mill. innbyggere på

Juleshopping - hands on

No i samband med juleshoppinga fekk eg spørsmål om korfor ein eigentleg seier at ein skal ut og «handle» når det er snakk om å kjøpe noko. Det finst jo dei som har slutta heilt å «handle»; det er «shopping» det handlar om for dei. Men det har vel mest å gjere med at alt er så mykje meir spennande på det nye sidemålet vårt, engelsk.

Nei, det er då vel mykje betre med «julehandel» enn med «juleshopping»? Vi vil jo helst snakke norsk når vi skal kjøpe noko her i Noreg? Men så kan det jo hende at den eldre generasjonen ein gong i tida syntest at «handle» var eit like framandt ord som «shoppe» er for mange i dag. Hamar var «kaupstaðr» i gamle dagar og ikkje nokon «handelsstad». Ordet «kaupe» med monoftongering à la «graut» til «grøt» og etterfølgjande palatalisering av «k» til «kj» blei til «kjøpe», og ein skulle tru at ein ville klare seg lenge med «kjøpe», «kjøp» og «kjøpstad», men så byrja ein i tillegg å bruke orda «handle», «handel» og «handelsstad». Som så mange andre ord er også desse frå nedertysk og kom i bruk gjennom kontakten med hansafolka. No kunne jo tyskarane også bruke ordet «kaufen», som jo har same opphav som «kaupa» og «kjøpe», men så oppstod det kanskje etter kvart eit behov for å skilje mellom å berre kjøpe og å handle.

No er jo både norsk, tysk og engelsk germanske språk. Desse språka har dermed frå før veldig mykje felles. Men det inter-

essante er at både gammalnorsk og gammal(høg)tysk (og engelsk) hadde ordet «handla» og «hantalon», som sjølvstøtt er avleidd av substantivet «hand», og som tydde å ta noko i handa eller gripe etter noko, dvs. det same som «handsame», jf. engelske «handle». Engelsk har elles også substantivet «handle», som er eit handtak.

Ut ifrå dette perspektivet kan ein tenkje seg eit fokus på det ein faktisk gjer før ein eventuelt bestemmer seg for å kjøpe noko. Dei fleste som fer på nærbutikken for å handle, har kanskje skrive ei handleliste og veit kva dei skal kjøpe. Men når yngre folk seier at dei skal ut og shoppe, er det ein god del som legg vel så mykje vekt på å berre sjå kva som finst av potensielle «kjøpsobjekt» der ute på dei evige shoppingmarker. Når ein er ute og shopper, treng ein ikkje nødvendigvis å kjøpe noko. Det kan godt hende at det var slik ein byrja å ta i bruk ordet «handle»; ein fór på marknaden for å undersøkje varene med hendene, og ein kjøpte berre dersom ein fann noko ein var nøgd med.

I tysk utvikla innhaldet i ordet «handle» («hantalon»/»handeln») seg etter kvart frå å tyde «å ta på noko med handa» til å tyde «å gjere noko», «å utrette noko». Den «moderne» tydinga knytt til handel oppstod faktisk ikkje før på 1400-talet, dvs. midt i hansatida. «Å drive handel» tydde også å forhandle om prisen (ca. 1500-/1600-talet).

Med Luther byrja det elles også å bli vanleg å bruke ordet «handle» i samanhengar som «å handle om», t.d. ei vitenskapleg avhandling. Enda eitt tydings- og bruksområde blei «handling», som er noko ein gjer, og som i neste omgang kan føre til (retts-)forhandlingar, der ein ikkje set fast prisen på ei vare, men forhandlar om skyld og uskyld og straffeutmåling.

Det gamle ordet, som i utgangspunktet berre tydde å ta på noko med handa, har altså utvikla seg og funne sin plass i tysk og så etter kvart i norsk. Engelskmennene fekk i tillegg «treat» via fransk frå latin «tractare». Dette ordet finn vi igjen i framandordet «traktat.»

Dei som shopper, er sjølvstøtt på besøk i marknadsbuene, jf. gammalnorsk «búð» og engelsk «booth» eller tysk «Bude». Ordet «shop» er i slekt med norsk «skap» eller tysk «Schuppen». Det tyske «Schuppen» er berre eit skur eller uthus, og langt ifrå så fancy som ein engelsk «shop». Men så er det ikkje så usannsynleg at det engelske «shop» eigentleg også kjem frå gammalfransk, nemleg «eschoppe», som i sin tur blei laga til eit lånord frå germansk. Det var mykje handel på tvers av stammene og landa også før nokon tenkte EU og EØS – og ein «handla» også ord hos naboane. Ordhistoria burde i alle fall vise at vi alle er skaphopparar på eit vis.

JENS HAUGAN

Kirke gått o Stort over

Geir Cock, arkitekt i kommunen, sier til 24.11. at det er bilene skal bort fra S og at «gata skal gis folket». HURRA!

Han sier videre vesentlig at aksent Basarbygningen og d holdes åpen, men behøver ikke lenger gate der. Fra en ståsted holder det at er åpen, hevder Geir er fra én arkitekts stå andre arkitekters stas oss som bor i byen, er at det går en fysisk torget i henhold til verneverdige byplan f

Geir Cock dekker s gamle bilder viser at var noen gate over t 150 år siden. Går h lenger tilbake i tiden finne at det ikke var der i det hele tatt, myrlendt område. har gått over torget minne!

Geir Cock bekrefter det jeg har innlegg i HA den 2 14.11., at det er en administrasjonen som styringen av byens t Geir Cock er ikke fo

Verden sa ja til Palestina

29. november er den internasjonale solidaritetsdagen for det palestinske folket. I år ble dagen en svært gledelig, og i tillegg en historisk dag. FNs Generalforsamling ga Palestina status som observatørstat i FN.

Det var et ja fra verden til Palestina, og er et viktig skritt på veien mot en fri, palestinsk stat. Det er utrolig viktig for et innestengt og undertrykt folk å bli sett og anerkjent på den måten. Dette handler om rettferdighet, i en situasjon der Palestinernes rettigheter blir

oppgradert status for Palestina gir muligheten for medlemskap i FNs organisasjoner, og betyr blant annet at Palestina kan klage okkupasjonen og de ulovlige bosettingene inn for den internasjonale straffedomstolen.

Statusen er et signal som kan bidra til å få Israels regjering til å innse at det ikke finnes noe alternativ til reelle forhandlinger om fred. Reelle forhandlinger må innebære reell vilje til å finne løsninger. Israel er den sterke

samlede budsjett, om FNs generalforsamling stemte for palestinerne resolusjon. SV har tatt avstand fra USAs forsøk på å true og presse verdens land. USA må innfinne seg det internasjonale samfunnets spilleregler som alle andre

Norges posisjon har vært, og er fortsatt, at en palestinsk stat må komme som et resultat av forhandlinger. Det er en fornuftig linje, men samtidig er det palestinerne fulle og legitime rett å søke anerkjennelse i FN

Høyre om sk

Høyre snakker usa formueskatten (VG) Regjeringens omlegging fører til at det nå ba større formuer som